

---

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מתודות בעבודה סוציאלית (מתודות לשנה ב' - 3304)

תאריך עדכון אחרון 15-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' עדית בליט-כהן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [edith.blit-cohen@mail.huji.ac.il](mailto:edith.blit-cohen@mail.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: בתאום מראש

### מורי הקורס:

גב שרה חזן-אברמסון,  
מר אוריה בריקנר,  
פרופ עדית בליט-כהן,  
ד"ר יעל שוראקי אלפסי,  
מר אורי פריד,  
גב תמר אטיה,  
ד"ר עדינה הופנונג אסולין,  
ד"ר ורדית זרם אולמן,  
גב פדות מרגלית ביר

### תאור כללי של הקורס:

□ הקורס עוסק במתודות התערבות המתאימות לעבודה סוציאלית קהילתית. הנושאים הנלמדים: כניסה ואבחון קהילתי, יצירת קשר עם תושבים והנעה לפעולה, מודלים של התערבות קהילתית, תכנון והערכה של התערבות קהילתית.

### מטרות הקורס:

- להקנות שיטות של עבודה סוציאלית קהילתית לתלמידי המגמה לעבודה סוציאלית קהילתית.
- לנתח מצבים חברתיים ולאבחן בעיות חברתיות.
- להכיר מודלים של התערבות קהילתית ולהבין בעזרתם עשייה קהילתית.
- לרכוש יסודות של עבודה עם יחידים, קבוצות וארגונים בתהליך שינוי חברתי מתוכנן.
- לדעת להכין תכנית של התערבות קהילתית.

### תוצרי למידה

#### בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

: הקורס כולל חלק תיאורטי שמתמקד במושגי יסוד ושיטות התערבות וגם חלק מעשי שבו המשתתפים מציגים את עבודתם בשדה, לשם ניתוח ודיון משותף בכיתה סביב סוגיות חברתיות שונות ולשם למידת מיומנויות עבודה מתאימות לאוכלוסיות השונות איתן הסטודנטים נפגשים במהלך הכשרתם המקצועית.

### דרישות נוכחות (%) :

נוכחות מלאה ופעילה בשיעורים.

### שיטת ההוראה בקורס: הקורס בנוי על למידה פעילה.

קריאת מאמרים ודיון בכיתה.

הצגת מקרה בכיתה.

### רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

---

הקורס כולל חלק תיאורטי שמתמקד במושגי יסוד ושיטות התערבות וגם חלק מעשי שבו המשתתפים מציגים את עבודתם בשדה, לשם ניתוח ודיון משותף בכיתה סביב סוגיות טיפוליות שונות ולשם למידת מיומנויות טיפוליות מתאימות לאוכלוסיות השונות איתן הסטודנטים נפגשים במהלך הכשרתם המקצועית.

חומר חובה לקריאה:

סדן, א., שמר, א. ובליט-כהן, ע. (2016). עבודה קהילתית לקידום בריאות הציבור: המקרה של התמודדות עם סוכרת נעורים בישראל. בתוך: בראון-אפל, א., נ. דאוד. לוין-זמיר (עורכות). קידום בריאות-מתיאוריה למעשה. תל-אביב: דיונון.

Mattaini, M. A.; Lowery, C. T. and Meyer, C. H. (Eds.). (2002). *Foundations of Social Work Practice: A graduate text. (3rd. Edition). A value framework for empowering community practice*, Pp. 248- 255, Washington: NASW Press.

Szacos, K. & Szacos, J. (2007). *We make change: Community organizers talk about what they do- and why. Chapter 1: What is community organizing? USA: Nashville*

Ledwith, M. (2005). *Community development: A critical approach. Bristol: The Policy Press. Pp. 87- 92.*

Alinsky, S. D. (1971). *Rules for radicals. NY: Random House, 98-125.*

Blit-Cohen, E. (2020). *Israeli-Palestinian Social Work Encounters. Journal of Social Work, 0(0), 1-18. <https://doi.org/10.1177/1468017320949363>*

אובמה, ב. (2004). חלומות מאבי: סיפור של גזע ומורשת. כעת, הוצאת הקיבוץ המאוחד. פרק שמיני. עמ' 141-159

סדן, א. (2009). עבודה קהילתית: שיטות לשינוי חברתי. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. חלק ג, פרק ג: אבחון מצב חברתי. עמ' 145-164. פרק ד: היכרות עם עצמנו. עמ' 167

סדן, א. (1990). אבחנה של מצב חברתי. מתוך: קובץ תדריכים בעבודה קהילתית. ירושלים: השירות לעבודה קהילתית.

Rothman, J. (1996). *The interweaving of Community Intervention Approaches. Journal of Community Practice, 3(3), 69-99, The Haworth Press, Inc.*

Jeffries, A. (1996). *Modeling community work: An analytic framework for practice. Journal of Community Practice, 3(3/4), 107-111.*

בהם, א. (2004). פרקטיקה קהילתית: בניית מודלים מובחנים לפי התנאים בקהילה וצרכיה. חברה ורווחה, כ"ד (4), 453-470.

Ganz, M. (2009). *Why stories matter?*

Blit-Cohen, E. & Makaros, A. (Accepted for publication). *Personal Narrative as Shaping the Activist Identity of Religious Women in Israel. Journal of international*

חומר לקריאה נוספת:

Arnstein, S. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 4, 216-224

Homan, M. S. (2008). *Promoting community change: Making it happen in the real world*. Brooks/Cole. Chapter 6: Power, 130-154.

Ife, J. (1995). *Community development: Creating community alternatives: Vision, analysis and practice*. Longman. Chapter 9, 201-225. Chapter 10: Community work skills.

Kahn, S. (1994). *How people get power*. Revised Edition. Chapter 11: Leaving the community, pp. 103-109. NASW Press

אובמה, ב. (2004). חלומות מאבי: סיפור של גזע ומורשת. כעת, הוצאת הקיבוץ המאוחד. פרק ארבעה-עשר, עמ' 257-277.

סדן, א. (2009). עבודה קהילתית: שיטות לשינוי חברתי. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד. חלק ח, פרק ב: פרידות, עזיבות וסיומים. עמ' 451-457.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 0 %

השתתפות 20 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 60 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 20 %

הצגה בכיתה

---

מידע נוסף / הערות:  
ההשתתפות בכיתה כוללת הצגת מקרה ודיון משותף עם הכיתה